

391**VYHLÁŠKA**

ze dne 25. listopadu 2013

o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 95 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (dále jen „zákon“) k provedení § 52 písm. a) a c) zákona a podle § 95 odst. 2 zákona v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy k provedení § 52 písm. b) zákona:

Úvodní ustanovení**§ 1**

(1) Tato vyhláška stanoví druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu, včetně rozsahu odborných vyšetření, a postupy při jejich zajišťování, seznam nemocí, stavů a vad vylučujících zdravotní způsobilost a náležitosti lékařského posudku, jde-li o posuzování zdravotní způsobilosti ke sportu, k vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání ve školách se zaměřením na sport a tělesnou výchovu nebo pro uvolnění z vyučování v předmětu tělesná výchova, pokud jiným právním předpisem upravujícím posuzování zdravotní způsobilosti není stanoveno jinak¹⁾.

(2) Pro účely této vyhlášky se rozumí

- a) výkonnostním sportovcem osoba, která
  1. vykonává výkonnostní sport v organizovaných sportovních soutěžích nebo se na ně připravuje a
  2. je registrována v organizaci, která zajišťuje přípravu výkonnostních sportovců, popřípadě organizuje sportovní soutěže,
- b) vrcholovým sportovcem osoba, která vykonává vrcholový sport na úrovni státní sportovní reprezentace, nebo osoba, která se k reprezentaci připravuje jako člen rezortního sportovního centra,

sportovního centra mládeže nebo obdobného zařízení pro přípravu sportovců,

- c) školou se zaměřením na sport a tělesnou výchovu (dále jen „sportovní škola“) škola, v níž se žák nebo student (dále jen „žák“) vzdělává v oboru vzdělání se zaměřením na sport a tělesnou výchovu,
- d) organizovaným sportem sport, který sportovec vykonává v organizacích jiných než uvedených v písmenu a) nebo b),
- e) neorganizovaným sportem sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatelstva,
- d) zdravotně náročnou sportovní disciplínou sport, při kterém je zvýšené riziko poškození zdraví nebo je jeho provozování spojeno se zvýšenými nároky na zdraví sportovce, který takový sport vykonává.

§ 2

(1) Zdravotní způsobilost se posuzuje ke zdravotní náročnosti výkonnostního sportu, vrcholového sportu, organizovaného sportu, neorganizovaného sportu nebo sportu a tělesné výchově ve sportovních školách nebo k předmětu tělesná výchova za účelem uvolnění žáka z vyučování tohoto předmětu (dále jen „předmět tělesná výchova“).

(2) Nemoci, stavy nebo vady vylučující nebo omezující zdravotní způsobilost ke sportu, sportu a tělesné výchově ve sportovních školách nebo předmětu tělesná výchova jsou uvedeny v příloze č. 2 k této vyhlášce. Tím nejsou dotčena ustanovení jiných právních předpisů upravujících zdravotní způsobilost ke vzdělávání²⁾.

¹⁾ Například zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárníčky první pomoci provozovatele střelnice, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 367/2012 Sb.

²⁾ Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.

Lékařské prohlídky nezbytné pro posouzení zdravotní způsobilosti a odborná vyšetření

§ 3

(1) Druhy lékařských prohlídek jsou pro účely zjištění zdravotní způsobilosti

a) k výkonnostnímu sportu, vrcholovému sportu nebo sportu a tělesné výchově ve sportovních školách

1. vstupní lékařská prohlídka,
2. pravidelná lékařská prohlídka a
3. mimořádná lékařská prohlídka, nebo

b) k organizovanému sportu, neorganizovanému sportu nebo předmětu tělesná výchova jednorázová lékařská prohlídka.

(2) Obsahem každé lékařské prohlídky podle odstavce 1 je

a) rodinná anamnéza se zaměřením na výskyt náhlého úmrtí,

b) sportovní anamnéza se zaměřením na provozovanou pohybovou aktivitu posuzované osoby a popis druhu, časové a fyzické náročnosti sportu, pro který je posuzována,

c) rozbor údajů o dosavadním vývoji zdravotního stavu posuzované osoby a dosud prodělaných onemocněních a užívaných léčivých přípravcích s cíleným zaměřením zejména na výskyt nemocí, které mohou omezit nebo vyloučit zdravotní způsobilost posuzované osoby ke sportu nebo tělesné výchově, k nimž je posuzována,

d) komplexní fyzikální vyšetření s důrazem na posouzení stavu a funkce orgánů a systémů posuzované osoby, které budou zatěžovány sportem nebo tělesnou výchovou, k nimž je posuzována, a

e) rozbor údajů o vykonávaném sportu nebo tělesné výchově,

(dále jen „základní vyšetření“).

§ 4

(1) Vstupní lékařská prohlídka se provádí za účelem zjištění nemocí, stavů nebo vad, které by vedly při výkonnostním sportu, vrcholovém sportu nebo sportu a tělesné výchově ve sportovních školách ke zhoršení zdravotního stavu posuzované osoby nebo v souvislosti s jejím zdravotním stavem k poškození zdraví jiných osob.

(2) Vstupní lékařská prohlídka se provádí

a) před zaregistrováním posuzované osoby v organizaci podle § 1 písm. a),

b) před zařazením posuzované osoby do státní sportovní reprezentace, do rezortního sportovního centra, sportovního centra mládeže nebo obdobného zařízení pro přípravu vrcholových sportovců, nebo

c) před podáním přihlášky ke vzdělávání ve sportovní škole.

(3) Vstupní lékařská prohlídka vedle základního vyšetření obsahuje,

a) jde-li o výkonnostního sportovce nebo uchazeče ke vzdělávání ve sportovní škole,

1. zjištění základní antropometrie,
2. standardní klidové elektrokardiografické vyšetření a

3. laboratorní a jiná odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav zjištěný základním vyšetřením nebo pokud je to nutné s ohledem na věk posuzované osoby nebo zdravotní náročnost sportu a předpokládanou intenzitu zatížení a objem tréninku,

b) jde-li o vrcholového sportovce nebo výkonnostního sportovce vykonávajícího zdravotně náročnou sportovní disciplínu,

1. vyšetření podle písmene a) a
2. zátěžové vyšetření včetně monitorace elektrokardiografické křivky a tlaku krve,

pokud jiný právní předpis upravující posuzování zdravotní způsobilosti nestanoví jinak. Zdravotně náročné sportovní disciplíny jsou uvedeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

§ 5

(1) Pravidelná lékařská prohlídka se provádí za účelem zjištění změn zdravotního stavu posuzované osoby, které by mohly vést při dalším provozování výkonnostního sportu, vrcholového sportu nebo sportu a tělesné výchovy ve sportovních školách k poškození zdraví této osoby nebo k poškození zdraví jiných osob, popřípadě za účelem zjištění, zda sportovní zátěž nepřevyšuje adaptační možnosti organismu posuzované osoby.

(2) Pravidelná lékařská prohlídka obsahuje vedle základního vyšetření laboratorní a další odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav posuzované osoby zjištěný základním vyšetřením nebo zdravotní

náročnost sportu nebo tělesné výchovy, k níž je posuzována, nebo předpokládaná intenzita zatížení a objemu tréninku.

(3) Jde-li o vrcholového sportovce, pravidelná lékařská prohlídka dále obsahuje

- a) zjištění základní antropometrie,
- b) standardní klidové elektrokardiografické vyšetření a
- c) zátěžové vyšetření včetně monitorace elektrokardiografické křivky a tlaku krve.

(4) Pravidelná lékařská prohlídka se provádí jednou za 12 měsíců, pokud jiný právní předpis upravující zdravotní způsobilost nestanoví jinak.

§ 6

(1) Mimořádná lékařská prohlídka se provádí, pokud

- a) byla při pravidelné lékařské prohlídce zjištěna taková změna zdravotního stavu posuzované osoby, která předpokládá změnu zdravotní způsobilosti v době kratší, než je interval provedení další pravidelné prohlídky,
- b) došlo k závažné změně zdravotního stavu vrcholového sportovce, výkonnostního sportovce nebo žáka sportovní školy, nebo
- c) nastala porucha vědomí, popřípadě bezvědomí vrcholového sportovce, výkonnostního sportovce nebo žáka sportovní školy.

(2) Mimořádná lékařská prohlídka se dále provádí

- a) u výkonnostních nebo vrcholových sportovců mladších 18 let před zařazením do vyšší věkové kategorie výkonnostního nebo vrcholového sportu, než odpovídá jejich věku, nebo
- b) na žádost výkonnostního nebo vrcholového sportovce nebo žáka sportovní školy nebo jeho zákonného zástupce, pokud nabude přesvědčení, že jeho zdravotní obtíže vznikly nebo se zhoršují při soustavném výkonu sportu nebo tělesné výchovy.

(3) Mimořádná lékařská prohlídka vedle základního vyšetření obsahuje další odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav posuzované osoby zjištěný základním vyšetřením nebo zdravotní náročnost sportu

nebo tělesné výchovy, k nimž je posuzována, nebo předpokládaná intenzita zatížení a objemu tréninku.

§ 7

(1) Jednorázová lékařská prohlídka se provádí za účelem zjištění nemocí, vad nebo stavů, které by vedly při výkonu organizovaného sportu, neorganizovaného sportu nebo předmětu tělesná výchova ke zhoršení zdravotního stavu posuzované osoby nebo v souvislosti s jejím zdravotním stavem k poškození zdraví jiných osob.

(2) Jednorázová lékařská prohlídka se provádí před sportovní soutěží nebo sportovní akcí v případě, že organizátor soutěže nebo sportovní akce určí provedení lékařské prohlídky jako podmínku účasti v soutěži nebo na sportovní akci.

(3) Jednorázová lékařská prohlídka obsahuje vedle základního vyšetření laboratorní a jiná odborná vyšetření, pokud to vyžaduje zdravotní stav zjištěný základním vyšetřením, věk posuzované osoby nebo zdravotní náročnost sportu nebo předmětu tělesná výchova nebo jde-li o zdravotně náročnou sportovní disciplínu podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

§ 8

Lékařský posudek

Lékařský posudek obsahuje náležitosti stanovené jiným právním předpisem upravujícím obsah a náležitosti zdravotnické dokumentace³⁾. Jde-li o lékařský posudek

- a) se závěrem o zdravotní způsobilosti, zdravotní nezpůsobilosti nebo zdravotní způsobilosti s podmínkou ke sportu nebo tělesné výchově, uvede se konkrétní sport nebo předmět tělesná výchova; jde-li o zdravotně náročnou sportovní disciplínu, uvede se sport podle přílohy č. 1 k této vyhlášce, nebo
- b) k organizovanému sportu, nebo neorganizovanému sportu nebo předmětu tělesná výchova, uvede se vždy doba platnosti posudku.

³⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění vyhlášky č. 236/2013 Sb.

§ 9

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 3/1981 Věst. MZ ČSR, o péči o zdraví při provádění tělesné výchovy, sportu a branně sportovních činností (registrována v částce č. 15/1981 Sb.).
2. Směrnice MZ ČSR č. 5/1985 Věst. MZ ČSR, o poskytování zvláště specializované léčebně preventivní

péče vybraným vrcholovým sportovcům (registrována v částce č. 24/1984 Sb.).

3. Výnos MZ ČSR č. OP-062-10.10.89, kterým se doplňují směrnice č. 3/1981 Věst. MZ ČR (registrován v částce č. 28/1989 Sb.).

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 31. prosince 2013.

Ministr:

MUDr. Holcát, MBA, v. r.

Zdravotně náročné sportovní disciplíny

Zdravotně náročné sportovní disciplíny bez ohledu na úroveň soutěže jsou

1. sportovní disciplíny s vysokým rizikem poškození zdraví sportovce nebo jeho okolí úrazem, například ragby, box, kickbox, zápas, judo, karate, další bojové a úpolové sporty s plným kontaktem nebo motorismus,
2. sportovní disciplíny s vysokým rizikem selhání základních životních funkcí v důsledku přetížení pohybového, termoregulačního, metabolického, oběhového, dechového, endokrinního, nervového nebo jiného systému organismu, například sportovní akce v otužileckém plavání nebo soutěže s vytrvalostními výkony trvajících déle než 2 hodiny, kterými jsou zejména běžecké, lyžařské nebo cyklistické maratóny a ultramaratóny, dálkové plavání, triatlony, další víceboje vytrvalostního charakteru a turistické pochody v délce nejméně 50 km,
3. sportovní disciplíny se ztíženou dostupností pomoci, například potápění, paragliding, horolezecké expedice nad 4000 m.n.m. a distanční soutěže v námořním jachtingu,
4. sportovní aktivity prováděné v extrémních podmínkách zevního prostředí, kterými jsou například extrémně nízká nebo vysoká teplota, hyper a hypobarie a vysoké přetížení,
5. letectví a parašutismus, například let v kluzácích, závěsných kluzácích a balónech.

Nemoci, vady a stavy, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost ke sportu nebo tělesné výchově

Nemoci, vady, nebo stavy, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost ke sportu nebo tělesné výchově jsou nemoci, vady a stavy, které způsobují takové zdravotní komplikace nebo odchylky, které mohou v souvislosti s výkonem konkrétního sportu nebo tělesné výchovy vést ke zhoršení zdravotního stavu posuzované osoby nebo v souvislosti s jejím zdravotním stavem k poškození zdraví jiných osob. Jsou to:

I. Nemoci, vady nebo stavy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně

1. osteoporóza
2. osteoartróza
3. osteochondropatie
4. aseptické kostní nekrózy
5. organické poruchy páteře (skolióza, rotace, floridní stadium morbus Scheuermann)
6. dysplázie kyčle a další poruchy vývoje hybného systému s trvalými následky
7. stavy po implantaci kloubní náhrady
8. závažné funkční poruchy hybného systému
9. stavy po úrazech s trvalými následky

II. Nemoci, vady nebo stavy oběhové soustavy

1. ischemická choroba srdeční
2. nedostatečně korigovaná hypertenze či její závažné orgánové komplikace
3. srdeční selhání
4. dysrytmie a stavy po implantaci kardiostimulátoru/ICD/CRT
5. plicní hypertenze
6. cerebrovaskulární onemocnění s deficitem či s vysokým rizikem komplikací
7. kardiomyopatie
8. závažná vrozená onemocnění srdce a cév
9. závažné chlopenní vady
10. cévní náhrady

III. Nemoci, vady nebo stavy dýchací soustavy

1. asthma bronchiale
2. chronická obstrukční plicní nemoc
3. tuberkulóza
4. intersticiální plicní procesy

IV. Nemoci, vady nebo stavy krve, krvetvorných orgánů a novotvary

1. maligní nádorová onemocnění
2. závažná hematologická onemocnění
3. krvácivé stavy, antikoagulační a antiagregační léčba
4. hyperkoagulační stavy
5. splenomegalie

V. Nemoci, vady nebo stavy endokrinní soustavy, výživy a přeměny látek

1. diabetes mellitus, zejména nedostatečně kompenzovaný, s orgánovými komplikacemi
2. nemoci se zvýšeným rizikem hypoglykémie
3. závažné endokrinopatie
4. dědičné metabolické vady včetně mitochondriálních poruch
5. obezita, zejména vyššího stupně

VI. Poruchy duševní a poruchy chování

1. závažná psychiatrická onemocnění a poruchy mentálního vývoje
2. poruchy příjmu potravy
3. závislosti
4. poruchy pozornosti včetně navozených léčbou

VII. Nemoci, vady a stavy nervové soustavy

1. epilepsie, křečové stavy a stavy s poruchou vědomí
2. demyelinizační a degenerativní onemocnění nervové soustavy
3. radikulopatie, neuropatie
4. myopatie, myasthenia gravis
5. poruchy rovnováhy
6. encephalopatie
7. dětská mozková obrna
8. poruchy hybnosti organického původu
9. úžinové syndromy

VIII. Nemoci, vady a stavy oka a očních adnex, ucha a bradavkového výběžku

1. smyslové vady včetně refrakčních vad nad 4,5 D
2. retinopatie
3. onemocnění středního a vnitřního ucha
4. slepota i jednostranná
5. závažná nedoslýchavost a hluchota

IX. Nemoci, vady, poruchy a stavy infekční povahy nebo týkající se mechanismu imunity

1. recidivující a chronická zánětlivá onemocnění
2. autoimunitní onemocnění
3. závažné imunodeficience
4. stavy po transplantaci
5. imunosuprese

X. Nemoci, vady a stavy trávicí soustavy

1. chronické střevní záněty a jiná závažná onemocnění zažívacího traktu
2. chronická hepatitis a jiné hepatopatie
3. vředová choroba
4. hernie s rizikem komplikací

XI. Nemoci, vady a stavy močové a pohlavní soustavy

1. chronická onemocnění ledvin a vývodných cest močových
2. solitární ledvina

XII. Nemoci a stavy spojené s těhotenstvím

1. preeklampsie
2. patologická gravidita
3. vícečetné těhotenství
4. druhý a třetí trimestr fyziologické gravidity a šestinedělí